

Кучерявенко А.В.
Науковий керівник – О.Г. Карандюк,
старший викладач кафедри бізнес-аналітики та цифрової економіки
Національний Авіаційний Університет

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ЦИФРОВІЗАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Анотація. Сучасний світ уже зробив перший крок до принципово нової технологічної, економічної та соціальної реальності. Проте виклики, які стоять перед сучасним індустріальним суспільством, важко переоцінити. Йдеться про зміну глобального соціально-технологічного укладу, наслідком якого є повне переформатування звичних нам систем, формування нових соціальних та економічних стратегій.

Ключові слова. Цифровізація, цифрові технології, тенденції економічного розвитку, ІТ.

Цифровізація (з англ. digitalization) — це впровадження цифрових технологій в усі сфери життя: від взаємодії між людьми до промислових виробництв, від предметів побуту до дитячих іграшок, одягу тощо. Це перехід біологічних та фізичних систем у кібербіологічні та кіберфізичні (об'єднання фізичних та обчислювальних компонентів). Перехід діяльності з реального світу у світ віртуальний (онлайн).

Цифровізацію варто розглядати як інструмент, а не як самоціль. За системного державного підходу цифрові технології стимулюватимуть створення робочих місць, підвищення продуктивності, темпів економічного зростання та якості життя громадян України.

Так, у «Цифровій адженді України» та Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України сформульовано основні принципи цифровізації. Дотримання цих принципів є визначальним для створення й реалізації переваг, що їх надають цифрові технології, та користування цими перевагами.

Ключові цифрові тренди:

1. Дані стають головним джерелом конкурентоспроможності.

Дані стають активом. Збирання, опис, зберігання та опрацювання даних дають змогу отримувати цінну інформацію для використання в ділових процесах, суспільному житті, роботі держави. Вміння працювати з даними та їх аналізувати — це можливість першим отримувати цінні ринкові «інсайти», тобто бути конкурентоздатнішим. Доступ до даних здійснюється через мережу Інтернет та інші мережі. Велика частина даних у світі стає (або вже стала) відкритою.

2. Розвиток сфери Інтернету речей (Internet of things, IoT, PoT), тобто мережі, що складається із взаємопов'язаних фізичних об'єктів (або речей) або пристроїв, які мають вбудовані датчики та сенсори, а також програмне забезпечення, що дає можливість здійснювати взаємодію фізичних речей із комп'ютерними системами та мережами, зокрема Інтернетом.

3. Цифровізація або цифрові трансформації бізнесу та галузей економіки.

Цифрові технології стали базою для створення нових продуктів, цінностей, властивостей та, відповідно, основою отримання конкурентних переваг на більшості ринків. Цифровізація дала невеликим компаніям та проектним командам можливість створювати нові продукти та швидко виводити їх на ринок нарівні з присутніми там великими компаніями. Це призвело до початку зміщення «центрів інновацій» з великих компаній до малих (стартапів тощо). Цифрова трансформація зумовлює появу нових унікальних систем і процесів, що складають їх нову ціннісну сутність (наприклад, Uber, Airbnb, цифровий банкінг тощо). Трансформації у промисловості відбуваються згідно з концепцією «Індустрія 4.0» та з появою кібервиробництва, кіберсистем та кібермашин.

В Україні формальним підтвердженням руху на шляху цифровізації і формування політики у цифровому сегменті стало прийняття на початку 2018р. Проте для України, за оцінками багатьох експертів, на сьогоднішній день цифрова економіка є скоріше загрозою ніж драйвером розвитку внаслідок слабкого розвитку підприємницького кластеру здатного створювати значну додаткову вартість в цифровому сегменті. Хоча державою робляться зусилля по формуванню інформаційної інфраструктури та розвитку цифрових технологій, поки результати не цілком відповідають заявленим цілям.

Україна має потужний інтелектуальний потенціал. Країна посіла перше місце в Європі за кількістю ІТ-фахівців. на сьогоднішній день понад 100 тисяч українських програмістів працюють в різних компаніях, Очікується, що до 2020 р. кількість ІТ-фахівців в Україні складе біля 200 тисяч чоловік. Однак, згідно з інформацією з інноваційного форуму, це не межа і вже в 2025 році їх кількість повинна становити близько 242 тисяч чоловік.

Проблемою є наявність значної кількості малокваліфікованих і вузькоспеціалізованих офісних працівників, для працевлаштування яких потрібні значні зусилля з перекваліфікації що теж у вирішальній мірі залежить від державної політики. При цьому вимога довічного освіти суперечить зниженню здатності до навчання людини з віком.

Висновки. Враховуючи можливості, що надають реформи в галузі децентралізації, на регіональному рівні особлива увага повинна бути приділена таким питанням як: сучасні тенденції розвитку цифрової трансформації

(цифровізації) в регіоні та підвищення якості життя населення як умови формування комфортного середовища; розбудова цифрового екосередовища в регіоні; підтримка старт-апів у сфері цифрової економіки; цифрове майбутнє і регіональна економічна безпека.

Список використаних джерел

1. Коляденко С.В. Цифрова економіка: передумови та етапи становлення в Україні і у світі. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2016. № 5. С. 105–112.
2. Апалькова В.В. Концепція розвитку цифрової економіки в Євросоюзі та перспективи України. Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Менеджмент інновацій. 2015. № 23. Вип. 4. С. 9–18.
3. Чмерук Г.Г. Цифрова економіка як окремий сектор національної економіки держави. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». 2019. № 27. С. 92–97

